

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๘/ ๒๖๗๑

กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง มาตรการเร่งรัดการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด 76 จังหวัด

ตามที่ได้ปรากฏเป็นข่าวกรณีมีผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า รวมจำนวน ๑๐ คน นับตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมา และผลจากการสอบสวนโรคพบว่าสาเหตุที่สำคัญของการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในคนนั้น ส่วนใหญ่ได้รับเชื้อโรคมาจากการถูกสุนัขและแมวกัด โดยสุนัขและแมวพาหะนำโรคเกือบทั้งหมดไม่ทราบประวัติการฉีดวัคซีนป้องกันโรคมาก่อน ซึ่งผู้ตายมักจะมีประวัติชอบคลุกคลีกับสัตว์ โดยเฉพาะกับสุนัขจรจัดและแมวไม่มีเจ้าของ แต่ยังคงขาดความรู้ในเรื่องการดูแลตนเองให้เกิดความปลอดภัยจากโรค รวมทั้งมีความประมาทต่อภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคกระจายออกไปอีก ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตของประชาชนและความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศนั้น

กรมปศุสัตว์จึงกำหนดให้มีมาตรการเร่งรัดการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า โดยให้ทุกสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการดังนี้

๑. การป้องกันโรค

๑.๑ ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาวัคซีน และรณรงค์ฉีดวัคซีนให้สุนัขและแมวทุกตัวในท้องถิ่น ซึ่งสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ได้โอนงบประมาณให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อใช้จ่ายในการประสานงานกับท้องถิ่นด้วยแล้ว กรณีวัคซีนไม่เพียงพอหรือการจัดซื้อล่าช้า ขอให้เบิกจากสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ผ่านสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยโดยเร่งด่วน

๑.๒ ให้มีการรณรงค์ผ่าตัดทำหมัน/ตอน สุนัขและแมว เพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมว โดยในส่วนของสุนัขและแมวจรจัดที่พบในที่สาธารณะหรือที่เจ้าของไม่สามารถเลี้ยงดูได้ ให้ประสานสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ในการนำสุนัขแมวเข้าสถานรับเลี้ยง ทั้งนี้ในระยะยาวให้ประสานผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อดำเนินการจัดหาสถานที่พักพิงให้ สำหรับผู้ไม่สามารถเลี้ยงสุนัขและแมว เพื่อลดปัญหาการนำสุนัขและแมวไปปล่อยในที่สาธารณะ

๑.๓ ประสานหน่วยงานสาธารณสุขในการประชาสัมพันธ์และเตือนภัยให้ประชาชนไม่เกิดความประมาทและดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยต่อโรคพิษสุนัขบ้า

๑.๔ กรณีพบสุนัข...

๑.๔ กรณีพบสุนัขและแมวหรือสัตว์อื่นมีอาการคล้ายโรคพิษสุนัขบ้าหรือสงสัยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าต้องส่งหัวสัตว์หรือซากสัตว์ทั้งตัวเพื่อตรวจวินิจฉัยโรคทางห้องปฏิบัติการทุกครั้ง โดยจะทราบผลการตรวจภายใน ๒๔ ชั่วโมง ระหว่างที่รอผลทางห้องปฏิบัติการให้มีการเตรียมความพร้อมในการควบคุมโรคทันที

๒. การควบคุมโรค

พื้นที่ที่ได้รับรายงานจากห้องปฏิบัติการว่าพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ รายงานการเกิดโรคตามแบบรายงานการเกิดโรคเบื้องต้น (กคร.๑)

๒.๒ ดำเนินการสอบสวนโรคตามแบบสอบสวนโรคพิษสุนัขบ้าของกรมปศุสัตว์

๒.๒.๑ สอบสวนหาพื้นที่เสี่ยง สัตว์กลุ่มเสี่ยง และสัตว์ที่สัมผัสโรค

๒.๒.๒ สอบสวนหาสาเหตุของโรค

๒.๓ ดำเนินการควบคุมโรคตามผลการสอบสวน

๒.๓.๑ สัตว์กลุ่มเสี่ยงให้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงทั้งหมด หรือให้ครอบคลุมในรัศมีไม่น้อยกว่า ๓ กิโลเมตร จากจุดเกิดโรค

๒.๓.๒ สัตว์สัมผัสโรคทุกตัวให้แยกสัตว์นั้นและนำไปเลี้ยงดูอาการที่ด่านกักกันสัตว์ประจำจังหวัดแล้วดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้าสัตว์ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ามาก่อนต้องทำลาย

(๒) ถ้าสัตว์เคยได้รับวัคซีนมาก่อนหากทำลายไม่ได้ให้ฉีดวัคซีนกระตุ้นซ้ำครั้งละ ๑ โด๊ส ทุก ๔ วัน รวม ๔ ครั้ง และเฝ้าระวังทางอาการ ๖ เดือน

๒.๔ ดำเนินการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา ๖ เดือน พร้อมรายงานความก้าวหน้าแจ้งกรมปศุสัตว์ทราบอย่างเคร่งครัด

๓. การบังคับใช้กฎหมาย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ.๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ รวมทั้งการขึ้นทะเบียนสุนัขแมว ต้องเร่งรัดให้มีการบังคับใช้โดยเฉพาะการดำเนินคดีต่อผู้ปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะ ซึ่งกรมปศุสัตว์จะได้แจ้งแนวทางปฏิบัติให้ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาสั่งการให้ปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกพจน์ ขาวสวนเจริญ)
รองอธิบดีปฏิบัติการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๖๑

โทรสาร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๑

จุลพร/พิมพ์ เชิดชัย/ร่าง/ตรวจ

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๔/ ๒๖๗๖

กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง มาตรการเร่งรัดการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด 76 จังหวัด

ตามที่ได้ปรากฏเป็นข่าวกรณีมีผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า รวมจำนวน ๑๐ คน นับตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมา และผลจากการสอบสวนโรคพบว่าสาเหตุที่สำคัญของการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในคนนั้น ส่วนใหญ่ได้รับเชื้อโรคมาจากการถูกสุนัขและแมวกัด โดยสุนัขและแมวพาหะนำโรคเกือบทั้งหมดไม่ทราบประวัติการฉีดวัคซีนป้องกันโรคมามาก่อน ซึ่งผู้ตายมักจะมีประวัติชอบคลุกคลีกับสัตว์ โดยเฉพาะกับสุนัขจรจัดและแมวไม่มีเจ้าของ แต่ยังคงขาดความรู้ในเรื่องการดูแลตนเองให้เกิดความปลอดภัยจากโรค รวมทั้งมีความประมาทต่อภัยอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น และเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคกระจายออกไปอีก ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตของประชาชนและความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อเชิงเศรษฐกิจของประเทศนั้น

กรมปศุสัตว์จึงกำหนดให้มีมาตรการเร่งรัดการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า โดยให้ทุกสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการดังนี้

๑. การป้องกันโรค

๑.๑ ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดหาวัคซีน และรณรงค์ฉีดวัคซีนให้สุนัขและแมวทุกตัวในท้องถิ่น ซึ่งสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ได้โอนงบประมาณให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อใช้จ่ายในการประสานงานกับท้องถิ่นด้วยแล้ว กรณีวัคซีนไม่เพียงพอหรือการจัดซื้อล่าช้าขอให้เบิกจากสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ผ่านสำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัยโดยเร่งด่วน

๑.๒ ให้มีการรณรงค์ผ่าตัดทำหมัน/ตอน สุนัขและแมว เพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมว โดยในส่วนของสุนัขและแมวจรจัดที่พบในที่สาธารณะหรือที่เจ้าของไม่สามารถเลี้ยงดูได้ ให้ประสานสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ในการนำสุนัขแมวเข้าสถานรับเลี้ยง ทั้งนี้ในระยะยาวให้ประสานผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อดำเนินการจัดหาสถานที่พักพิงให้ สำหรับผู้ไม่สามารถเลี้ยงสุนัขและแมว เพื่อลดปัญหาการนำสุนัขและแมวไปปล่อยในที่สาธารณะ

๑.๓ ประสานหน่วยงานสาธารณสุขในการประชาสัมพันธ์และเตือนภัยให้ประชาชนไม่เกิดความประมาทและดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยต่อโรคพิษสุนัขบ้า

๑.๔ กรณีพบสุนัข...